

LIETUVOS PREZIDENTAS -- STULGINSKAS

Vakar vakare apie tai "Draugas" gavo kablegramą iš Kauno. Tai viskas, kas pasakyta kablegramoj apie išrinktą prezidentą — Stulginską.

NAUJAS VOKIETIJOS KANCLIERIS YRA KATALIKAS.

PALYGINAMAI DAR JAUNAS.

COLOGNE, gr. 22. — Dr. Wilhelm Cuno, naujas vokiečių kanclieris, yra katalikas, bet nėra jis Centro partijos nariu. Teisybė pasakius, jis nebuvo aktyviu nariu jokios partijos, kuomet pakviestas sudaryti naują kabinetą.

Pirm monarchistinės Kappo revoliucijos Dr. Cuno prigulėjo prie liaudies partijos. Bet nuo to laiko jis atsiskyrė pasilikti nariu bent kokioje partijoje.

Kad jis nebuvo Centro partijos nariu, bet pašauktas į kanclierių, tai tą faktą reikia aiškinti tuo, kad Centro partija stipriai stovėjo už Wirtho kabinetą. Ir ji pareiškė, jog neduos iš savo tarpo jokio vyro užimti kanclieriaus vietą, jei Wirtho kabinetas griūtų.

Dr. Cuno yra gimęs Suhle, arti Erfurto. Eina 47 m. Pirmą kartą jis tarnavo finansų ministerijoje. Karo laiku turėjo aukštą atsakomybę vietą. 1917 metais apleido valdžios tarnybą ir įstojo Hamburg-American linijos tarnyboje. Paskui jis paliko tos bendrovės generaliu direktorium.

1920 metais žuvus Erzbergeriui, Dr. Cuno buvo kviečiamas užimti finansų ministerijos vietą. Bet jis atsiskyrė. Tuomet tą vietą užėmė Dr. Wirth.

ATIDARYTAS ŠVENTOJO KARSTAS.

LONDONAS, gr. 6 (suveikinta). — Depešoje į London Times nusakoma apie bažnytinės apeigos Goa, kur Jėzuitų bažnyčioje palaidotas šventojo Pranciškaus Ksavero kūnas. Tos apeigos įvyko išstatant viešumon šventojo veidą.

Apaštalinis delegatas su būriu aukštosios dvasiškijos Jėzuitų bažnyčioje laikė iškilmingąsias vakarines pamaldas.

Pasibaigus pamaldoms zakristijon atneštas į šilks įvyniotas karstas su šventojo palaikais. Sidabrinis karstas atidarytas ir atidengtas šventojo veidas.

Sakoma, jog šventojo veido ruožus aiškiai galima pažinti.

Amerika Ardo Anglijos Planus

JOKIA KOMISIJA NETURI KONTROLIUOTI DARDANELIŲ

LAUSANNE, gr. 22. — S. Valstybių neoficialis delegatas taikos konferencijoje pasakė, kad Amerika yra priešinga santarvės projektams kas link Dardanelių pertakos kontrolės.

Amerika priešinga, kad Dardanelius kontroliuotų kažkokia internacionalė komisija. Dardaneliai turi būti liuosi. Jų liuosybės klausimu daugiau nieko nereikia, kaip tik vienos sutarties su Turkija.

Amerika užima poziciją, kad Juodoji jūra turi būti visais laikais atvira visoms pasaulio valstybėms. Ta jūra turi būti liuosa ir visiems prieinama, kaip ir Atlantičios okeanos, kaip Tarpžemių jūra.

Pagaliaus Amerika tvirtina, kad Juodojo jūron be ko.

jokių varžymų gali įplaukti visoki karo ir pirklybos laivai. Nes ta jūra nėra kieno nors savastis.

Dėlto, aplink Dardanelius nereikalinga jokia neutralė zona. Dardanelių pakraščius turkai gali ginkluoti arba ne. Tai jų reikalas.

Pranešta, jog Dardanelių klausimu Suv. Valstybių vyriausybė jau veda tarybas su Turkija. Bus padaryta paprasta sutartis ir viskas.

Čia spėjama, kad ar karkais neturės griuti visi Anglijos sudaryti planai kontroliuoti Dardanelius. Jei tas įvyktų, tuomet kiekviena valstybė turėtų daryti atskirą taiką su Turkija.

Be to, tuomet Anglija jau negalėtų dominuoti toje perta-

AMERIKA BEJĖGĖ JUROSE; PERMAŽAS KARO LAIVYNAS

NEW YORK, gr. 22. — "National Security League" susirinkime pasakė prakalbą admiras Sims. Jis įrodinėjo, jog Suv. Valstybės šandie yra beveik beginklės jurose.

"Esame labai silpni Pacifike, gi Atlantike neturime atitinkamos sau reikšmės," sakė admiras.

Be to, jis ypač tuos visus, kurie agituoja už karo laivyno mažinimą, taip kad tas laivynas būtų kuomažiausias. Nereikia didesnio mažinimo. Jau ir šandie karo laivynas visai mažas. Nėra reikalingo skaitliaus jūrininkų, nėra nei reikalingų dides-

nių karo laivų, kokiais mes turėtumėm pasididžiuoti. Kitos valstybės didžiuojasi savo apsauga. Mes neturime ko džiaugtis. Tokia padėtis ateity labai skaudžiai atsilieps į nacionali gyvenimą.

"Bi kas šandie gali užpulti Philipinų salas ir jas visas paimti. Amerika negalėtų jų sauginti. Kas norėtų pasisavinti Guam salą, galėtų tuojau tai padaryti."

Abelnai imant, admiras Sims kalbėdamas mėgino klausytojus įtikinti, kad Suv. Valstybėms reikalingas milžiniškas karo laivynas.

TAIP TAI BAUDŽIAMAI AUTOMOBILISTAI.

DETROIT, Mich., gr. 22. — Čia automobilistams ne rojus. Areštuoti už greitą važiavimą, pirmiausia pavedami psichiatrai iširti, ar jie yra sveiko proto. Nesveikiems automobiliais važinėjimas suspenduojamas. Sveiki gi baudžiami kalėjimu. Aną dieną 14 automobilistų pasiūsta kalėjimą.

ATIDUOS BESARABIJA UŽ PRIPAŽINIMĄ.

BUKARESTAS, gr. 22. — Iš Maskvos gauta čia žinių, jog bolševikų valdžia palinkusi dovanoti Besarabiją Rumunijai, jei pastaroji pripažinti bolševistinę Rusiją.

KONFISKUOJA SULTANO NUOSAVYBES.

KONSTANTINOPOL, gr. 22. — Turkų nacionalistų valdžia padėdė konfiskuoti visas sultonų dinastijos nuosavybes ir tai visa pavesti valstybei.

Be to, bus nacionalizuoti ir visi sultonų rumai.

AREŠTUOTAS BANKOS VALDININKAS.

Areštuotas jaunas First National banko vieno departamento manadžeris, S. Anderson. Kaltinamas per dešimt metų pasisavinime apie 70,000 dolerių.

Bankos valdyba jį visuomet laikė pavyzdingu darbininku.

TURTINGI KATALIKAI NĖRA DUOSNŲS.

TAIP SAKO BOSTONO KARDINOLAS.

Kitaip yra su protestantais.

BOSTON, Mass., gr. 22. — "Turtingi protestantai ir bėdini katalikai gali būti skaitomi kraujo broliais savo duosnume ir labdarystėje."

Taip kalbėjo aną sekmadienį vietos kardinolas O'Connell į kelis šimtus Sv. Vincento de Paulo narius, priėmusius Komunią.

Jo Eminencija kuoašikaušiai įrodė, kad Amerikos turtingi katalikai nėra duosnūs. Daugiausia tai savimeiliai. Žiuri, kad tik jiems vieniams gerai gyventi. Ir jei ne bėdini žmonės, tai šandie katalikai Amerikoje neturėtų nei puošnių bažnyčių, nei kitko.

Dėlto kardinolas savo katedros rektoriumi yra parėdęs visuomet pirmiausia atlikti bėdinių reikalus. Kiti visi tegul palaukia.

Pas protestantus yra kitaip. Ten turtingi yra duosnūs visokiems religiniams reikalams. Kardinolas tad pagyrė turtingųjų protestantų duosnumą ir patarė katalikams sekti jų pavyzdžiu.

DIDELI IŠNAIKINIMAI ANATOLIJOJE.

GENEVA, gr. 22. — Internacionalio Raudonojo Kryžiaus reprezentantai lankėsi Anatolijoje ir raportuoja, kad tenai 200 ketvirtinių kilometrų plote viskas su žeme sumaišyta einant turkų su graikais mušiams.

180 tūkstančių asmenų, daugiausia moterų ir vaikų, neturi namų, nei atitinkamo maisto. Jiems butinai reikalinga internacionalė pagalba.

PRINCUI GAMINAMA VIETA.

MUNICH, Bavarija, gr. 22. — Pringo Rupprechtio šalininkai darbuojasi jį išrinkti Bavarijos prezidentu, jei jau negalima grąžinti jam sostą.

NAUJAS LENKŲ PREZIDENTAS WOJCIECHOWSKI.

VARŠAVA, gr. 22. — Nauju Lenkijos prezidentu seimtas išrinko Stanisławą Wojciechowską. Šis taip pat kairysis, kaip ir nužudytas Narutowicz.

Žmogžudžio Niewiadomskio byla civiliam teisme prasišė gruodžio 29 dieną.

KUOMET AMERIKONIS-KI KAREIVIAI APLEISIA VOKIETIJĄ.

WASHINGTON, gr. 22. — Amerikos vyriausybė priešingai, kad francuzai turėtų okupuoti didesnius Vokietijos plotus.

Čia nuo vieno aukštojo valdininko patirta, kad jei francuzai neklausys Amerikos įspėjimų ir briausis Ruhr apskritin, tuomet be jokio klausimo ir atidėliojimo bus atšaukta paskutinė amerikoniška kariuomenė.

APIPLĖSTA BANKA.

DYER, Ind., gr. 22. — Trys plėšikai apiplėšė vietos banką. Paėmė 5,000 dolerių. Banko knygvedžiui pavyko sukoja paspausti alarmo knypkutį.

Kuomet plėšikai išėjo su pinigais prie savo laukiamo automobilio, piliečiai tuojau išėjo į juos šaudyti. Vienas piktadaris pašautas. Kiti tečiaus jį įvertė automobilium ir nuruko vieškeliu ant Chicago Heights.

CLEMENCEAU APIE AMERIKĄ.

PARYŽIUS, gr. 22. — Iš Amerikos grįžęs buvęs premieras Clemenceau pranešė, kad Suv. Valstybės visgi prisidėsiančios prie Europos rekonstrukcijos.

LIETUVOJE.

KAS KAM KVEPIA.

PANEVĖŽYS. Einu ketvirtadienį turgavietyje, tik žiuriu žmonių būrelis apstojęs pusamžę moterišką klausosios pasakojimą. Priėjau ir aš. O moteriškė visu rusės liežuvėlio lankstumu rusiškai pasakoją, kaip Rusijoje gera dabar gyventi, kad girdi, duos duoda po 3 svarus į dieną, kad "bieloj muki skolkochovės", vienu žodžiu, "tam visio jest." o čionai nieko gerio nesi. Nebenukentęs paklausiau rusės (lietuviškai) kuo ji remia savo kalbą. Ji tuojau rusiškai atšovė (matyt suprato, ko jos lietuviškai klausiu), kad dvi savaitės atgal gavusi iš Maskvos laišką, o nesėnai jos pusseserė išvažiavusi Rusijon. Patariau ir jai važiuot ten, kur geriau gyvent (Maskvon), nes pati pasisakė neprotiškai padariusi, kad iš Rusijos čionai atvažiavusi. Ji tuojau ir pasisakė, kad greitai laiku išvažiuosianti.

Na, žinoma, Dieve padėk, laimingos kelionės, o ko greičiau, to geriau.

VENIZELOS SUSIKIRTO SU TURKAIS KONFERENCIJOJE

LAUSANNE, gr. 22. — Tai- Jis tuojaus atkirto, kad graikos konferencijos tautinių mažumų komisijoje smarkiais žodžiais susikirto buvęs Graikijos premieras Venizelos su turkų delegatu Riza Nur bey. Priėjo prie to, kad komisijos pirmininkas turėjo pertraukti posėdį.

Barnis kilo diskutuojant emigracijos laisvės klausimą. Venizelos pirmutinis karčiais žodžiais atsiliepė apie Anglos nacionalistų valdžią už deportavimą graikų tukstančiais iš Anatolijos.

Riza Nur nebeliko kaltas.

Jis tuojaus atkirto, kad graikai yra atsakomi už turkų graikų karą ir to karo pasekmes.

Turkai visą laiką nesutiko teikti jokių privilegijų tautinėms mažumoms Turkijos sienose.

Pagaliaus santarvės valstybių delegatai turėjo nusileisti. Jie sutiko su tokia taikos sutarty sąlyga: Visi Turkijos gyventojai yra lygūs akivaizdoje įstatymų. Visi naudojami absoliute religijos ir kalbos laisve.

CHICAGOJE.

GALVAŽUDŽIAI SUIMTA IR ATIDUOTA TEISMAN.

Poliemono Souders užmušė suimta, pastatyta prieš "grand jury" ir atiduota kriminalin teisman. Valstybės prokuratorija darbuojasi, idant įdvyje būtų įvyktų greitu laiku, ty. pirmomis sausio dienomis. Suprantama, bus reikalaujama abiem mirties bausmė.

Žmogžudžiū yra Walter Krauser, 19 m., 614 West 43 gat., ir Bernard Grant, 1724 West 47 gat.

Šiuo kartu policija tikrai karžygingai apsidirbo greitai suimdamą žmogžudžius. Great Atlantic and Pacific Tea bendrovė paskyrė 5,000 dolerių dovanų už piktadarių suėmimą.

Nužudytas poliemonas buvo vedęs. Našlė Mrs. Souders gaus 11,000 dolerių. Iš to 1,000 dolerių paskyrė Atl. and Pacific Tea bendrovė, 5,000 dolerių išmokės miestas ir 5,000 dolerių iš pilietinio fondo.

NUŠOVĖ SAVO TĖVĄ.

Robert Resch, 20 m., nušovė savo tėvą Joseph Resch apartamente, 1549 Orchard st. Paskui žmogžudis patsai pasidavė policijai. Vedami tardymai.

TAI TAU POLICMONAI.

Du policmonai, M. Renahan ir E. S. McGuire aną naktį perdaug "išlupo" namines ir vienas iš jų be niekur nieko pradėjo šaudyti į medinę būdelę, ties 64 gat. ir Cottage Grove ave.

Budelėj buta panaktinio ir tasai mirtinai pašautas.

NEVYKO PLĖSIKAMS.

Vakar policija 3 plėšikus sugavo, gi keli palėgo. Pa-

bėgusių tarpe vienas sužeistas.

Vakar rytmetį 7 plėšikai atvažiavo dideliu automobiliu ir sustojo ties Rosenfeld Sacramento Wine Co. Vienas jų paliko automobiliu, gi 6 per užpakalines duris įėjo sandelin ir iš tenai ofisan.

Rado ofise du bendrovės savininku. Abudu uždare kamdary ir patys pradėjo kraustyti vyną lankan.

Pro šalį praeinąs žmogus pamatė tą skubų ir nepaprastą kraustymą ir pašaukė policiją. Atvyko 5 detektivali tuo laiku, kuomet plėšikai turėjo baigti darbą ir važiuoti.

Prasidėjo šaudymasis. Rezultate 3 plėšikai pasidarė, gi kiti palėgo. Vienas iš pabėgusių pašautas.

4 ZUVO PO AUTOMOBILIAIS.

Užvakar Chicagos gatvėse nuo automobilių žuvo 4 asmenys:

Frank Torzewski, 8430 Baker ave.
Carl Lange, 5 m., 3817 S. Maplewood ave.
Johnston McCalmont, 65 m. Joseph Wilkas, 45 m.

PIGIAU NEDIRBSIA KAIP UŽ \$1.25.

Kai-kurios namų statymo darbininkų unijos atlaikė susirinkimą ir pranešė, kad ateinančiais metais amatninkai pigiau nedirbsia kaip šimet. Ypač "paintorių" unija priešinga mažesniai užmokesniui, kaip \$1.25 valandoje.

CHICAGO. — Šandie pramatomas gražus oras; vidutinė temperatūra.

PINIGŲ KURSAS.

Lietuvos 10 litų \$1.00
Anglijos 1 sterl. svar. 4.69
Francijos 100 frankų 7.18
Italijos 100 lirų 5.07
Vokietijos 100 markių .0130
Lenkijos 100 markių .0057
Šveicarijos 100 fr. 18.99

LIETUVŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS 'DRAUGAS'

Maždaug 1000 nusikartojančių.

PRENUMERATOS KAINA:

Metinė.....\$3.00

Pusmetinė.....\$1.50

Prenumeratos mokai išskaito. Lai-

skaitosi nuo užrašymo dienos.

Nuo Naujų Metų. Norint permai-

ti adresą visada reikia prisiųsti

senas adresas. Pinigai geriausiai

gauti išperkant krasoje ar ekspresu

"Money Order" arba įdedant pinig-

us į registruotą laišką.

"DRAUGAS" PUBL. CO.

334 So. Oakley Ave., Chicago.

Tel. Roosevelt 7791

SEIMO BELAUKIANT.

III.

Kad lietuvių katalikų visuo-

meni stoka tamprų organi-

zavimų ryšių, kad nors mes

teskiai esame susisipietę į i-

airias draugijas, bet jų tar-

pe nėra tvirtos sąryšio, berods

nesiginčysime. Antra ver-

sus, mums dar geriausia žino-

na, kad rytojūs priklausio tik

tipariai organizuotai visuo-

meni ir palaida, pakrikusi vi-

uomenė paskirta miriopi. A-

pie tai jau ir nekalbėsime.

Belieka teirautis kaip mu-

o atskiroms draugijoms suė-

mus į vieną didžiulę organiza-

ciją, sudariusi galingą politinę

ir kultūrinę jėgą, kurioi atsi-

nuostų visos tautosios galy-

bės — bedievybės pastangos,

visi laisvamanių ir socialistų

pasikėsimai išgriauti Kris-

taus tvirtovę mūsų širdyse.

Rišant tą klausimą ir ie-

šant išeities, reikia imti do-

nen praities ir dabarties

bandymai. Ir praities ir dabar-

ty mes matome rimtų pastan-

gų iš katalikų pusės siekiant

numo rupimo tikslu. Nieks

negali nepastebėti plačiai iš-

galėjusios A. L. R. K. Fede-

racijos. Pirmą negu mes galime

eskti kitokių katalikų vieny-

bei priemonių, dera gerai pa-

inti šią organizaciją.

Federacija arba draugijų

ajunga, dėdama savo pagrin-

dan krikščioniškąjį mokslą

auria apie save visas katali-

kų draugas. Tautybės ir do-

vybės gavinimas, apsvietimo

blatinimas, medžiaginio buvio

erininimas — štai Federacijos

rtiminiai uždaviniai. Šių už-

lavinių siekdama, Federacija

stengiasi suburti visas katali-

kų organizuotas jėgas, staty-

nama šį tikslą: a) stiprinti

bendrą lietuvių katalikų draugijų ir organizacijų veikimą Amerikoje ir jų įtakmę Lietuvoje bei palengvinti joms sutartino darbo priemonėmis jų pačių uždavinius; b) didinti kultūrinio darbo išnašumą; c) palaikyti mūlatinius santykius su Katalikų Centru Lietuvoje; d) užinti lietuviams tinkamą vietą Amerikos katalikų organizacijoje, būtent National Catholic Welfare Council.

Sprendžiant apie Federaciją iš jos uždavinių ir tikslo, turime pasakyti, kad ji užsibrėžė plačią savo darbuotei platumą, neaplenkė nei vienos socialio gyvenimo srities, giliai apgalvota programa veda katalikų organizuotas jėgas prie aukšto ir kilnaus tikslo.

IŠ MOTERŲ GYVENIMO.

Šveicarija.

Šimet Tautų Sąjungos suvažiavime dalyvavo žymus skaičius moterų iš įvairių valstybių. Jos neužėmė diplomatų vietų, bet dirbo kaip ekspertės, diplomatų sekretorės ir tt.

Francija.

Francijos senatas didžiūnia balsų nepripažino moterims lygių teisių su vyrais politikojė.

Kai kurie senato nariai sakė, jog jau ir šiandien Francijoje gimdymai mažėja. (G) kuomet moterys įeis politikon, francų tauta visai bus žinuvus.

Jau keliolika metų eina kaip francuzės be jokių rezultatų kovoja už politines sautes.

Islandija.

I aukštesniusius Islandijos rumus pirmą kartą šimet išrinkta viena moteriškė — ponija Ingaberg Bjarnason.

Kimijos pagonų moterys ištikinios, kad jei jos savo mažus bernaičius rėdysiančios mergaičių drabužiais, tai tuo būdu galėsiančios apgauti piktąsias dvasias.

Garsi Europoje šokikė, Muriel Spring, savo kojas apdraudė vienu milionu dol.

Mrs. Lillian Gatin yra pirmoji lakunė, kuriai pavyko aeroplanu kelionę atlikti iš New Yorko į San Francisco.

IŠ ATVIRO LAISKO KUN. ALB. JANUŠUI.

Vyčių 97 kuopa Akron, Ohio, pasirašant kuopos pirm. St. Kubiliui, prisimintę ilgą laišką adresuotą kun. Alb. Janušui prašydama patalpinti jį "Drauge".

Kadangi kai kurios laiškų vietos neišlaiko reikalingos rimties, dedame tik faktinę laišką įtarpą, atsakomybę už jį palikdami laiškų autoriams.

"Drauge" Red.

Besirengiant kun. Alb. Janušui Lietuvon (jau turbūt metai kaip važiuoja), Vyčių 97 kuopa duoda atsakymą į visus jiems padarytus priekaištus. Vyčiai buvo šmeižiami kun. Janušo "Vanagė" išvadinant juos ir laisvadariais ir bolševikais ir dar blaiviais.

Vyčiai vienok buvo ištikimi Bažnyčiai, rėmė bažnyčios reikalus, nors kun. Janušas juos purvino ir iš sakyklos. Faktai tekalba.

1919 m. birž. 8 d. per pikniką Vyčiai uždirbo \$31.81. Iš tos sumos jie aukojo šv. Petro parap. bažnyčiai Akron. \$15.90. Liepos 27 d. 1919 m. aukojo \$20.00.

Sausio 25 d. 1920 m. iš vaidinimo "Kas Bails" pelną skyrė vėl parap. bažnyčiai \$34.47 cent. Kovo 21 d. 1920 Vyčiai nutarė steigti vargonų fondą ir geguž. 31 d. surengė pikniką, visą uždarbį \$79.47 tam tikslui atiduoda. Rugs. 15 d. 1920 m. Klebono paraginti vėl vargonams aukojo \$50.00. Nepaisant klebono tame pat sus-me pareiškimo, kad Vyčiai negiedotų bažnyčioje, jie neatsimeta nuo savo pareigų, kaip katalikų.

Spalių 17 d. 1920 m. vėl kreipiamos į juos vargonų reikalu. Įnešimas priimtas bet atidėtas, nes nupirkus Lietuvos Laisvės paskolos boną iš de nebesama pinigų. Lapkr. 21 d. Vyčiai nutaria sus-me dalyvaui in corpore atidarant šv. Petro bažnyčią, beto išrinkti komisią kviečia Clevelando Vyčius, kad tik surengus didesnę iškilnę ir labiau paremus bažnyčios reikalus finansiniai. Gruodž. 21 d. nutarta nupirkti dovanų šv. Petro bažn. Nupirktas monstrancija už \$65.00.

Užbaigus tą atskaitą Vyčiai klausia: "Ar tai negana iš tolios menkutės kuopelės kaip ir sau duobė išsikase."

Voldemaras tokia nedora agitacija, sako, daugiausia prisidėjo prie pažangos plimalejimo. Intelligentią nuą jo atšijo. Žmonės aiškiai suprato melą, ir daugelis už jį sarašė balsų nedavė, nors bijojo ir už jo apšmeižtus krikšč. demokr. balsuoti. Tie balsai teko kuriems nors socialistams. Klausit, kodėl tokie ponai nebuvo traukiami teisman? Daugelis šmeižiamų asmenų ir organizacijų biauėjosi su tokiu žmogum kai Voldemaras turėti reikalą kad ir teisme, jie leido jam pačiam save susiėsti. Kiti traukė teisman. Klek kartų Voldemaras buvo neteistas už melą ir šmeižtus, turbūt jis pats nežino, ir visa virtinė tokių bylų dar jo laukia teisme.

Tokių būdu visuomenė buvo begalo įerzinta. Užė kaip avily. Reikė visoms dirbusioms St. Seime partijoms nepasitenkinimo. Bet ir pažanga — žemdirbiais nepasitenkėjo, nes jie atviraiojo prie žemės reformą, o visa šalis jos pasiilgusi ir griežto jos pravedimo reikalauja. Šitokiam visuomenėj upui esant buvo paskelbti naujojo Seimo rinkimai. Tikras minčių Babelis.

mes? Per pusantų gyvavimo metų suaukota \$264.84. Šiandien nebegalime aukoti, nes klebonas per "Vanagę" ir bažnyčią mus nuslopino, suparalizavo katalikišką jaunimą, pastumdėjo prie laisvamanių, o kurie išlikome, kovoja me su mirtimi ir nekantriai laukiame šviesesnio rytojaus".

Vyčiai nors ir labai savo klebono užgauti, gėrbė jo pašaukimą. Geg. 15 d. 1919 m. klebonui beinant dešimtuosius kunigystės metus įteikta jam dovanų aukso plunksna vertės \$11.50, kuriuos pinigus Vyčiai iš savo centų sudėda. Suprantama, nemalonu tokią žinias dėti laikraštin, bet pasijaukinti, kuomet kun. A. Janušo priekaištai buvo daromi spaudoje.

BRIDGEPORT.

Chicago, Illinois.

Atšaidai. — Kun. Bumšo pamokslai.

Nuo praeito sekmadienio per tris dienas pas mus tesėsi 40 val. atšaidai. Gražioj mūsų bažnyčioje visuomet malonu apsilankyti. Bet šitos iškilnės ypatingai žmogaus širdį džiugino.

Pilna šviesos, gėlių, vargonų muzikos ir gražių giesmių melodijos, didžiajame altoriuje tarp nesuskaitomų šviesų spinduliuose paskendę ištattas švenčiausias Sakramentų atplinku puikiasioje Chicagoje stygų orkestras, kurs grieš per šv. Mišias. To orkestro vardo man neteko sužinoti, bet gana pasakyti, kad tas orkestras ima atlyžinimo paprastai už valandą po kelius šimtus dolerių. Kalėdas turėsime beabėję gražiau šias Chicagoje.

Po Naujų metų pas mus susirinko iš vakarinių valstijų Katalikų Seimas. Visos draugijos katalikišk. savo atstovus atsiųs. Subruzdome rengti šventę priimti svetainę. Trečią dieną susirinkę žmonių būrelis išrinko Komisiją salei paaušti ir visam kam paruošti, kad Katalikų Seimas išeitų didelė katalikų šventė. Laukiama yra, kad į Seimą atsilankys Chicagos Vyskupas Ho ban.

Seimui pasibaigus mahoma padaryti koncertas, kuriame dalyvaus Lietuvos Operos ar-

istai. Žodžiu sakant, dirbame ir darbai pas mums auga.

SVEIKATA - BRANGUS TURTAS.

NUŠALIMAS AUSŲ, PIRŠTŲ ETC.

Žiemos speigai ne vienam nūgnys aosis, pirštus, net kojas apkramto. Kuomet kuno narys nušala, tai pabala, netenka jusmo ir sustingsta lyragas. Jei kam tokį nelaimę atsitiktų, tai patartina,

1) Tuoj trinti nušalusią kūno dalį su sniegu arba su sugrustu ledu, ir trinti iki tol kol suminkštės, kol taps šilta.

2) Nekaitinti nušalusios dalies kūno prieš ugnį.

3) Nelaimingasai turi įeiti į šaltą kambarį, ir tas kambaris turi būti laipsniškai — palaengvėl prišildomas.

4) Atgaivinus nušalusias kūno dalis, reik apibarstyti su borakso miltais ir apvynioti į švarų audeklą.

5) Išgerti puodelį imberinės arbatos.

6) Suvalgyti bliudų šiltos sriubos.

7) Jei atsiranda puslės, tai geriausia kreiptis prie daktaro, nes jei netikusiai bus jos gydymos, tai liks negražūs randai. Jei žaizdos užsirožytų, gali įsimesti gangrena, o tąsyk amputacija jau neišvengtina.

Kuriems ausys ar pirštai jau buvo kartą nušalę, tai tie turi saugotis, nes antrą kartą tos pačios kūno dalis daug greičiau ir labiau nušala.

Atsakymai į Klausimus.

Klausimas. — Mano mažoji dukte miegant dantimis grietė, kaip kada verkia ir tankiai prakaituoja. Kokia tai būtų liga? — J. L.

Atsakymas p. J. L. — Ji turi džioga, gydyk ją.

Klausimas. — Viskas gerai, žodžiu sakant, dirbame ir darbai pas mums auga.

Bridgeportietis.

SKAITYKITE IR PLATIN.

"DRAUGA."

Klausimas. — Šiaip esu sveikas, tik tankiai jaučiu kad mano gyslose kraujas čiuena. Bijausi, kad kokia nors liga neįsimestų. Meldžiu patarti kaip turiu gydytis. — F. N.

Atsakymas p. F. N. — Kraujo čiurenimą daug žmonių jaučia. Jokio pavojaus nėra. Vieni jaučia kuomet jų kūnas pilnai subręsta, kitiems kuomet pradeda tukti, vėl kitiems nuo nusidėgimo, kitiems gi nuo nervingumo.

Klausimas. — Pastaruoju laiku pradėjo man galvą skaudėti ir kairiosios akies blakstienos tankiai purtėti. Gydausi pas neaprastą, bet man rodo kad vis darosi aršiaus. Buk malonus, daktare, pasakyti, ar tas blakstienų purtėjimas nėra apsioreikimu koki nors pavojingos ligos? — K. A. e.

Atsakymas K. A. e. — Nu-eik prie gero akių daktaro (tik ne pas kokį šundaktarį), lai jis pritaiko tamistai akinius ir beabejonės galvos skaudėjimas ir blakstienų purtėjimas išnyks. Tamsta nesibijok, pavojaus tamstos sveikatai nėra, jei bent tas naprapatas (šundaktaris) tamstos sveikatą nubrauks.

Klausimas. — Ar nesiranda atatinančių vaistų kuriais būtų galima prašalinti atsi-duodantį iš burnos nemalonų kvapą. — A. J. N.

Atsakymas p. A. J. N. — Su vienais vaistais, nemalonus kvapo iš burnos einančios nepagydysi. Jei turi aukso apmautus dantis, — nuimk anksą, taisyk dantis. Jei pilve maistas fermentuojasi, gydyk vidurius; jei nosies gėlmėje turi klonišką katarą, gydyk nosį; žodžiu sakant prašalink priežastį, o nemalonus kvapas savaimi išnyks.

I kitus klausimus bus atsakyta vėliaus.

Vienas airis / redaktorius.

kalbėdamas apie Airijos vargus, išsitarė: Airijos vargų taurė, jau amžiais per visų liejosi ir dar vis nepilna.

PLATINKITE "DRAUGA"

PLATINKITE "DRAUGA"

PLATINKITE "DRAUGA"

PLATINKITE "DRAUGA"

PLATINKITE "DRAUGA"

PLATINKITE "DRAUGA"

PLATINKITE "DRAUGA"

PLATINKITE "DRAUGA"

PLATINKITE "DRAUGA"

PLATINKITE "DRAUGA"

PLATINKITE "DRAUGA"

PLATINKITE "DRAUGA"

PLATINKITE "DRAUGA"

PLATINKITE "DRAUGA"

PLATINKITE "DRAUGA"

PLATINKITE "DRAUGA"

PLATINKITE "DRAUGA"

PLATINKITE "DRAUGA"

PLATINKITE "DRAUGA"

PLATINKITE "DRAUGA"

PLATINKITE "DRAUGA"

PLATINKITE "DRAUGA"

PLATINKITE "DRAUGA"

PLATINKITE "DRAUGA"

IŠ LIETUVOS.

(Taša).

I SEIMO RINKIMAI.

Prieš Rinkimus.

Aišku, kad visa tai turėjo įtakos i žmonių nusistatymą. Kita valdininkų dalis be blogos valios prisidėdavo prie opozicijos sudarymo: ar tai savo nepritirimu, ar parsineštu iš Rusijos biurokratizmu, ar lengvapėdis pareigų ėjimu. Ir tai, žinoma, žmonės erzino ir davė progos pykti ant krikšč. dem. Kaip valdininkai kenkė krikšč. dem. parodo ir tai: prieš pačius rinkimus paskelbė nepaprastą gana nepatogią žmonėms rekviziciją ir įsakė išrinkti paskubomis ligi Seimo rinkimų dienos. Tuomi mat norėta galutinai įsrauti žmo-nyse pasitikėjimą krikščionišmis demokr-ais. Daug dar galima būtų nurodyti prie-žastų, kurios kelė žmonyse nepamatuoto nepasitenkinimo krikšč. demokratais. Bet iš jų neminėsiu. Pamėnėsiu dar tik opozi-

eijos agitacija. Tokios agitacijos, kokia buvo varoma prieš juos sunku ir įsivaiz-dinti. Opozicijos agitacija buvo varoma be atodairos į doros dėsnius, į tėvynės reikalus, į krašto likimą. Tam įtūsusiam darbu vartyti susijungė visi prieš krikšč. demokratų: pradedant bolševikais ir baigiant žemdirbiais, su pažanga, o šiem pastariems vadovavo Smetona su Voldemaru.

Sie su savo melais, prasipanymais, gądinimais toli gražu prilaikė net socialistus. Jų raštus matant atrodė, kad visiems Liet. darbuotojams, ypač krikšč. den. kalėjimo maža, jų tikriausia vieta po sau-sa šaka. Pati Lietuva atrodė neišmanė-lių, kriminalistų, pardsdavėlių, speku-liantų kraštu, Lietuva atrodė pražuvusia valstybe. Del to sugraudama, del ko Lie-tuvos priešininkai kai lenkai, bolševikai, prancuzai pasitenkindavo tik Smetonos, Voldemaro raštų persispauzdinimu, be jo-kių aiškinimų, jie mat nieko blogesnio prieš Lietuvą nesugebėję parašyti. Kokio įspūdžio galėjo padaryti į nesuipratusias minias tokie raštai, be aiškinimo aišku. Krikšč. demokratams jie pakenkė daug, bet

ir sau duobė išsikase.

Voldemaras tokia nedora agitacija, sako, daugiausia prisidėjo prie pažangos plimalejimo. Intelligentią nuą jo atšijo. Žmonės aiškiai suprato melą, ir daugelis už jį sarašė balsų nedavė, nors bijojo ir už jo apšmeižtus krikšč. demokr. balsuoti. Tie balsai teko kuriems nors socialistams. Klausit, kodėl tokie ponai nebuvo traukiami teisman? Daugelis šmeižiamų asmenų ir organizacijų biauėjosi su tokiu žmogum kai Voldemaras turėti reikalą kad ir teisme, jie leido jam pačiam save susiėsti. Kiti traukė teisman. Klek kartų Voldemaras buvo neteistas už melą ir šmeižtus, turbūt jis pats nežino, ir visa virtinė tokių bylų dar jo laukia teisme.

Tokių būdu visuomenė buvo begalo įerzinta. Užė kaip avily. Reikė visoms dirbusioms St. Seime partijoms nepasitenkinimo. Bet ir pažanga — žemdirbiais nepasitenkėjo, nes jie atviraiojo prie žemės reformą, o visa šalis jos pasiilgusi ir griežto jos pravedimo reikalauja. Šitokiam visuomenėj upui esant buvo paskelbti naujojo Seimo rinkimai. Tikras minčių Babelis.

Žmonės suprato rinkimų reikalą, ir dalyvavimo rinkimuose pareigą. Bet ne-susigaudė ką rinkti. Suprantama, kaip sunku buvo numatyti rinkimų rezultatus. Reikėjo pranašo dovanos jiems atspėti. Daugelio buvo manoma, jog rinkimus lai-mėsianti kokia nors nauja grupė. Pažanga gi buvo įsitikinusi, kad šiais rinkimais krikšč. dem. bus galutinai palaidoti, jų vieta užimsią jie ir rimtai prie to rengė-si, skirdami iš savo tarpo prezidentą, mi-nisterius ir t. t. Apsivylė vargšai.

Seimo Rinkimai.

Seimo rinkimai ėjo visai kitokioj at-mosferoj, negu St. Seimo rinkimai. Nega-lėčiau pasakyti kad ir St. Seimo rinki-mai būtų praeję ramiai, buvo tai šen, tai ten bent kokių nesupratimų, karštesnių žodžių, smarkesnių agitatorių susikirtimų, bet už tai minia laikėsi nuošaly, i agita-torių kovas dažniausia nesikišdavo, o jei reagudavo, tai tik žodžiais. Visai kitaip praejo šie rinkimai.

I kovą buvo traukiama minia, ją var-tojo kaip įrankį savo priešininkui nu-galėti. Tos priemonės stvėrėsi socialistai

liaudininkai su valstiečių sąjunga. Visi mūsų socialistai jei bent kiek stiprūs ir turi žmonių "pritarimo", tai tik dėl žmo-nių nesupratimo, nesugebėjimo pažinti jų tikrų tikslų ir skirimų. Ir juo ilgiau tas nesąmoningumas bus žmoonyse, juo ilgesnį laiką socialistai turės įtakos i mūsų valstybinį gyvenimą. Del to šiais rinkimais visi socialistai nusistatė nepa-leisti i minias tikrų žinių apie jų dar-bus ir tikslus. Tuo tikslu buvo jų orga-nizuojamos ypač socialistų liaudininkų ir valstiečių sąjungos reksnių, švilpukų ir nušėkų buriai. Kai kur, pav. Raseinių ir Kedainių apskr. tie buriai ėjo iš mies-tello i miestelį savo darbo dirbti. Tie bu-riai dažniausia buvo prieš pamaldas nu-girdomi, kad drąsiau galėtų varyti savo darbą. O dirbo šitaip: kaip tik katalikų agitatorius pratarė žodį, "Socialistas" — pradeda rekti, "meluoti, šalin, lauk!" švilpti, mėtyti obuoliais, stumdėti minią, mėginti stumti kalbėtoją nuo kalbamios vietos, o dažnai ir sumušdavo jį. Ne vienoi vietoj prieidavo prie labai smarkių muš-tynių. Paduosiu kelis pavyzdžius:

SĖJIKAS

L. D. S. KLIUBAI.

Šių metų LDS. Seimas be kitų rimtų nutarimų yra išnešęs tokį nutarimą:

"Imant domėn mūsų Sąjungos socialinio ir kultūrinio gyvenimo trukumus, LDS. Seimas nutaria steigti kluubus, kurie palaikytų drauginę ryšius narių tarpe, duotų jiems progos arčiau susipažinti, patobulintų jų profesinius bei švietimosi reikalus ir įgalioja Centro Valdybą pagaminti atitinkamą konstituciją."

Ar Centro Valdyba jau pagaminę tokiems kluubams konstituciją, mes nežinome, bet kad mūsų darbininkai jos labai laukia, tai daugiaus negu tikra.

Pasvarstykime tik panašų, kasdien pasikartojantį atsitikimą. Socialistai rengia prakalbas. Skelbiama temos iš darbininkų gyvenimo. Kam nerūpi "kasdieninė duona?" Eina kartais į socialistų prakalbas ir LDS. nariai. Socialistų kalbėtojas porina apie kapitalistinę tvarką, darbininkų išnaudojimą, bet didesnę savo prakalbos dalį pašvenčia tikybos pajuokai, pripasakojimą didžiųjų nesamonių apie Kristų, puola ir šmeižia Bažnyčią. Tuotarpu LDS. narys sėdi ir klausia. Jis jaučia, kad kalbėtojas melus rezga, bet nesugeba jam atšauti.

Tokių progų mes turime kasdien, tik, deja, nėra užtektinai išlavintų darbininkų, kurie paprasčiausiu balsu visus laisvamanių ar socialistų kalbėtojų tanzas į pelenus paverttų.

Susidarius LDS. kluubams, kame susieję jo nariai maloniai valandėlę praleisti, savo reikalus aptarti, laikraščių, knygų pasiskaityti, pagilinti savo profesijos žinias, galėtų

daromus priekaištus pagvil-denti, padiskusuoti ir išgirdę Markso apaštalus užgauliojant jų įsitikinimus, rimtai ir griežtai atkirsti. Tuo būdu palengva truktų jų vaizduotės burbulai ir krikščioniškoji darbininkų pasaulėžvalga imtų viršų.

HONGKONG. — Čionai yra uždrausta vaikams neturintiems 15 metų dirbti prie pavojingų darbų. Vaikai neturintieji 10 metų, neturi būti priimti prie darbų dirbtuvėse. Neleidžiama vaikams kų nenuosaikiai sunkaus nešti. Nė joks vaikas neturi dirbti ilgiau kaip devynias valandas į dieną ir ne daugiau kaip šešias dienas į savaitę.

Didelė agitacija prieš vaikų darbo išnaudojimą privedė le-gislatyvę tarybą prie pravedimo šito biliaus. Labiausia norėta sustabdyti naudojimą vaikų prie nešimo sunkių naštų statymo medžiagos, anglies ir tt. šios salos akmeniuotais kalvų žonais.

TOKIO. — Japonijos mašinistai dabar tik trečdalią tiek algos tegauja kiek karo metu gaudavo. Vieton \$5.00 į dieną, kuriuos uždirbdavo keturi metai atgal, dabar geras mašinistas paprastai gauna nuo \$1.00 iki \$1.50 į dieną.

NEW YORK. — New Yorko miesto darbininkų paieškimo agentūros ieško tukstančių darbininkų darbams kietos anglies kasyklose Pennsylvanijoje. Jos skelbimais ieško ne amerikonių, bet lietuvių, rusų, lenkų, vengrų ir skandinavų.

DOVER, Del. — Delaware valstijos darbo federacijos metinis seimas įvyks šiame mieste sausio 8 d., 1923 m.



PETRAS OLEKA.

Lietuvos Operos artistas.

Gimė Maskvoje 1896 m. Jovėvas žymus daktaras Matas Oleka ir motina, garsiojo Lietuvos Tomo Žilinskio dukterė savo sumui įdavė gerą lietuvišką dvasią ir dainos-muzikos meilę iš mažų dienų. Atsilankydamas vasarai Lietuvoje Petras dar labiau pamylėjo Lietuvos dainas. Ir eidamas Maskvoje gimnazijos mokslo lavinasi rimtai muzikoje ir dainoje. 15 metų sulaukęs jis bežaisdamas futbolą išsilaužė sau ranką ir prisiėjo muziką atidėti trejiems metams į šalį. Bet pagijęs vėl grįžta prie numylėtos dainos. Pabaigęs gimnaziją mokėsi medicinos, paskui teisių. Vienkart muzikoje ir dainoje pakyla tiek aukštai, kad ima dalyvauti didžioje Rusijos koncertuose ir operose, visur su dideliu pasisekimu. Gana pasakyti, kad jam tekdavo ne kartą pavaduoti garsųjį pasaulyje Maskvos Operos basso Petrovą. 1919 m. sugrįžęs Lietuvoje rengia koncertus. Prasidėjus tvertis Lietuvos kariuomenei įstojo savanoriu paprastu kareiviu. Patekęs Karo mokyklon baigia ją vienas iš pirmųjų. Per porą metų tarnaudamas kariuomenėje, dirba vienkartiniais, kurie sutvėrė Lietuvos Operą. Susirgęs po per-

šalimo sargyboje ir pasiūso savęs iš kariuomenės atsiduoda vien tik Operai. Ir Lietuvos Operoje jis trumpu laiku užima vieną iš pirmiausių vietų. Garsus, lankstus ir minkštas, gilus ir jausmingas jo balsas, greta su dideliais artistiniais sėlos gabumais padaro, kad kiekvienas jo pasirodymas paliečia nešildomą įspūdį klausytojams. Toks tai yra Petras Oleka, vienas iš tų trijų, kurie iš Lietuvos atvykę pradžiugins Chicago lietuvius savo koncerte antrą Kalėdų dieną, Orchestra Hall.

New Yorke tie mūsų artistai davė koncertą didžiulėje Waldorf Astoria Hotel. Pasiklausyti buvo atėję daugiasia svetimtaučiai, atstovai iš garsios Metropolitan Operos, iš didžiulio laikraščio "Times" patsai redaktorius ir daugelis kitų žymių amerikonių. Visų nuomonė, laikraščiuose paskelbta buvo ta, kad Lietuva taip trumpu laiku sugebėjusi sutverti savo Operą su tokiais gerais artistais yra tikrai stebėtina šalis.

Visur Chicagoje jaučiamas didelis susidomėjimas tuo koncertu. Ir retas turbūt tą vakarą pasiliks namie.

UŽSIRAŠYKITE AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ VIENINTELĮ AMERIKOJE DIENRAŠTĮ "DRAUGĄ", KURIO KAINA, TIK \$6.00 VISAM METUI PO VISĄ PASAULĮ.

HIBBING, Minn. — Oliver Mining Co. atleido du šimtus darbininkų, šiomis dienomis, delto, kad geležies rudies laivais gabavimo sezonas jau kaip ir užsibaigė. Kalbama, kad tuoj ir daugiau darbininkų atleisiam iš darbo.

8 MILIONAI RUSŲ TURI BUT MAITINAMI.

GENEVA, gr. 22. — Dr. Nansen paskelbė, jog bolševistinei Rusijai šią žiemą pri-truks javų. 8 milijonai rusų turės but maitinami svetimųjų.

Paroje, gr. 20—21, Chicagoje pavogta 5 automobiliai.

LIETUVIAI AMERIKIEČIAI.

KALĖDOS NETOLII

Jūsų giminės, ar geri pažįstami LIETUVOJE tikisi nuo Jūsų Kalėdoms kokios nors dovanėlės. Amerikos Lietuvių Dienraštis

"DRAUGAS"

labai tam tikslui tinkamas. Užrašyk jį jiems. Kaina tik \$6.00 Jis juos Lietuvoje lankys ir nuolatos apie jus ir jūsų veikimą jiems praneš.

Siųsk \$6.00 šiuo adresu:

DRAUGAS PUBLISHING CO.

2334 So. Oakley Avenue

Chicago, Ill.

Skaitykite "Draugo" apgarsinimus.

The Peoples Furniture Company

Inc.

1930-32 S. Halsted St. NEAR 19TH PLACE

Furniture, Rugs, Stoves, Pianos, Phonographs, Paints, Hardware, and General Household Goods

4177-79 Archer Ave. CORNER RICHMOND ST.

GARBINGI LIETUVIAI IR LIETUVES: —

Mūsų nariai Lietuvių Rakandų Korporacijos Krautuvų (The Peoples Furniture Company) šveikiname Jus su šventomis Kalėdomis ir 1923 Naujais Metais. Musų širdys geidžia velyti Jums, Jūsų šeimynoms, giminėms ir draugams, kad tarpe Jūsų visuomet gyvuotų didžiausia laimė ir pasisekimas. Toliaus širdingai dėkojame visiems Chicago Lietuviams, kurie pilnai užsitikėdami rėmė Lietuvių Rakandų Krautuves duodami progą papuošti Jūsų namus su įvairiais rakandais iš mūsų Krautuvių. Ir esame linksmi išsireikšti, kad į skaitinę mūsų pastovių pirkėjų patapo pusė Chicago Lietuvių ir yra mumise viltis, kad mes besidarbuodami sąžiningai ir ištikimai netruksime pasiekti kiekvieno Chicago Lietuvio namą, kur kiekvienas žmogus nuo mažo iki didelio žinos šias krautuves kaip teisingą ir užsitikėjimo vertą įstaigą Lietuvių Rakandų Korporacijos Krautuves.

Su pagarba,

M. Kezas, J. Krotkus, J. A. Kruka, A. Lapenas, V. Makaveckas, J. A. Nakrošis, D. Šemaitis.

EKONOMINĖ IR FINANSINĖ LIETUVOS PADĖTIS.

(Iš A. Morauskio straipsnio, tilpusio "Lietuvos Ukyje").

I. Žemės reforma.

Faktinai žemės reforma prasidėjo nuo 1919 m., apleidus Lietuvą okupantams. Artimu apskaičiavimu, tada — del suirimo nuo karo — dirvonavo 16½ milijonų dirbamų žemių, prie to vidutiniai šis nuosimintys dvaruose buvę pakilę 31½ nuoš., o smulkiuose ukiuose sudarė arti 12½ nuoš. Norėdama pakelti žemės ukių gamybą, Lietuvos valdžia apleistų arba savo šeiminių netekusių dvarus pradėjo nuomoti atskirais smulkiais sklypais apylinkės bažėnams ir mažžėnams. o nesant galimybės tų apleistų žemių geriau sunaudoti, jų dalis pradžioje buvo apskėjama linais, del ko linų gamyba 1919 ir 1920 m. labai pakilo. 1921 m. tokių smulkių sklypų nuomojimas buvo organizuotas dar plačiau ir juose ukiniškai jau buvo tikslingiau. 1922 m., pradžioje tokių smulkių sklypų buvo išnuomota iki 14 tukstančių, daugiausia sodžiaus darbininkams ir šiam tikslui sunaudota apleistų žemių arti 184,000 ha. Šie smulkūs nuomininkai be maž be valstybinės pagalbos pakėlė ukius ir nenaudojamą žemę pradėjo taisyklin-

gai dirbti. Bendras tokių smulkiais sklypais išnuomotų žemių pelningumas pakilo ir 1920 ir 1921 m. vidutiniškai jis sudarė 2½ pundo rugių grūdų iš dešimtinės.

Kita žemės reformai priuošiama forma buvo davimas žemės, nuo 8 — 20 ha. nukentėjusiems už tėvynę kariams ir jų šeimynoms. Remiantis specialiniu apie tai dekretu (žiur. Vyr. Žinios), 1920 m. šiam tikslui buvo sunaudota 177 apleisti arba netekę savininkų dvarai su žemės plotu 38,000 ha. Iki 1922 m. vasario mėnesio iš viso tokių dvarų išdalytų žemių buvo 54,500 ha. ir ja buvo aprūpinti 4,050 karių ir jų šeimynų.

Prieš karą 60 nuoš. Lietuvos sodžiaus gyventojų gyveno sodžiais. Suvalkų ir iš dalies Žemaitijoje sodžių maža tebuvo, ir ten žemės derlingumas ir gyvulių ukių pelningumas smulkii viensėdžių buvo lygus su dvarų. Todėl dar prieš karą Lietuvoje prasidėjo sodžių žemių skirstymas, o atgimusioj Lietuvoj del Lietuvos valdžios palaikymo, šis procesas dar greičiau eina.

1919 m. į viensėdžius buvo išskirstyti 27 sodžiai bendru plotu 8,600 ha. 1920 m. 80 sodžių su 15,000 ha. ir 1921 m. — viso 53,600 ha. Bendroje sumoje vienkiemiais išskirstyta žemė sudarė 77,700 ha. Bendras sodžių žemių plotas, kuris gali būti išskirstytas į vienkiemius sudaro iki pusantro milijono hektarų.

Šiuose sodžiuose ir miesteliuose gyvena daugiau kaip 100 tukstančių šeimynų, iš ko susidaro iki 500 tukstančių gyventojų. Sodžių vienkiemiais skirstymo artimiausiu laiku sustiprinimas, prorėžių, bendrų ganyklų ir t. p. panaikinimas yra stambiausias mūsų besitvarkančios žemės ukių eilinis uždavinys.

Žemės reforma, dvarų žemės dalijant, einant šiais metais išleistu įstatymu, užims palyginant menkesnę vietą. Ji palies 2,500—8,000 dvarininkų. Bendra jų žemės nuosavybė neokupuotoj Lietuvoj sudaro maždaug 1,000,000 ha., tame skaičiuje priskaitoma apie 400,000 ha. miško. Tuo būdu jų žemės plotas be miško sudaro 600,000 ha.

Paliekant kiekvieno savininko naudai įstatymo aprėžta norma 80 ha., 3,000 tokių dabartinių dvarų savininkų tenka žemės 250,000 ha. Likusieji 360,000 ha. žemės turės būti jiems nusavinti ir sudarys žemės fondą bežėnams ir mažžėnams žeme aprūpinti.

Iš tokio fondo galima sudaryti 25,000 — 35,000 vienkiemų, skaitant, kad kaikiems mažžėnams prie jiems reikalingos smulkaus sklypo bus priskirta tikta dalis. Vidutinis sklypas, einant įstatymu, sudarys 8—20 ha., išpirkimas tęsis iki 36 metų. Normaliai einant dvarų žemių skirstymui, jis gali pasibaigti 1928 m.

Aukščiau gi pažymėtas sodžių vie-

nkieniais skirstymas pareikalaus dar keleto metų.

Čia prie progos galima pastebėti, kad arti 90 nuošimčių visų dvarų žemių ir miškų užstatyti savininkų ipotekos banke. Šis įsikolinimas sudaro 50 — 75 nuoš visos šių žemių ir miškų vertės. Žemės reformos reikalams nusavinti priklauso tikta 30 — 40 nuoš. visų žemių ploto, kas sulyginant su skolomis bankui yra tikta dalis šios savu noru ant jų nuosavybės uždėtos naštos.

Žemės reformai praversti ir karo nuostoliams atlyginti gali būti reikalinga suma, sudaranti arti vieną trečdalią privačių savininkų miškų vertės. Likusieji du trečdaliai pasiliks neliečiami. Iš jų 45 nuoš. užstatyti ipotekos banke, 55 nuoš. nuo šio užstatymo laisvi.

Jia dar pažnyksime, kad aukščiau nurodytų į vienkiemius išskyrstytų sodžių atstatymui miško medžiagos bus reikalinga 3 sykius daugiau, negu sudarytų iš dvarų žemių vienkiemii statymui. Pirmųjų reikalams viso reikės iki 6 metinių kirtimų, antrųjų gi reikalinga iki 2 metinių kirtimų.

II. Bendras neokupuotos Lietuvos plotas sudaro arti 5,000,000 ha. Privatų savininkų žemės sudaro apie 4,000,000 ha. arba apie 80 nuošimčių. Valsstybinių žemių, be miškų, skaitoma 130,000 ha. arba 2,6 nuoš. Atskirų žemės

ukių, be valstybinių dvarų, yra daugiau, kaip 214,000. Jų paskirstymas valdomo žemės ploto dydžio yra toks, kad daugiausia beveik 50 nuošimčių yra ukių nuo 11 ligi 20 dešimtinių.

Vidutinė ukių įrengimų, judomojo turto ir trobėsiu labiausiai Lietuvoj išsiplatinusio žemės ukių (arti 20 ha.) vertė prie dolerio kurso 230 auksinų buvo vertinama:

Gyvasis inventorius 29,000 auksinų, negyvasis 20,000 auks., trobėsiai skaitant vidutiniškai po 4 ukius 137,000 auksinų!

Bendrai imant apskritomis sumomis, esančių pas mus 220,000 žemės ukių vertė tada sudarė 30,140 milijardų auksinų, tame skaičiuje visi žemės ukių trobėsiai kainavo 19,360 milijardų auksinų ir visas inventorius 10,780 milijardų auksinų.

Del aukščiau nurodytų Lietuvos valdžios priemonių ir bendro žemės ukių atstatymo dirvonuojančių laukų plotas vis mažėjo.

1916-17 m. jų buvo arti 35 nuoš. 1919 m. 16,4 nuoš.; dvar. 31,4 nuošimčiai, smulkių ukių 12,6 nuo.

1920 m. 7,8 nuoš.; dvarų 22,8 nuošimčiai, smulk. ukių 5,2 nuoš.

1921 m. 6,1 nuoš.; dvarų 18,6 nuošimčių, smulkių ukių 3 nuošimčiai.

(Tęsa seka).

BLAIVYBĖS DIRVA.

A. L. R. K. PILNUJŲ BLAIVININKŲ XII SEIMO PROTOKOLAS.

A. L. R. K. Pil. Bl. XII-as Seimas įvyko rugsėjo 4 d., 1922 m., Nekalto Prasidėjimo Panos Marijos parapijos svetainėje, Cambridge, Mass.

Seimas prasidėjo 9:30 val. ryte su iškilmingomis šv. Mišiomis, kurias atliko gerb. Dv. Vadas, kun. Petras Saurusaitis. Asistavo gerbiameji kunigai: Dr. I. Česaitis, J. Jakaitis ir Pr. Juškaitis. Pamokslą sakė gerb. kun. Pijus Andžulis, Marijonas iš Lietuvos, Mariampolės vienuolyno. Labai gražiai ir visiems prieinamai gerbiame pamokslininkas nušvietė Blaivybės reikalus.

Bažnyčioje pamaldoms užsibaigus, tuoj visi delegatai susirinko svetainėn, kame prasidėjo posėdžiai. Posėdžius pradėjo gerb. kun. J. J. Jakaitis, Centr. Pirm. Maldą sukalbėjo gerb. Dv. Vad. kun. P. Saurusaitis, Centro Rašt. J. Svirskas priiminėjo atstovų mandatus ir iššaukė atstovus.

Nuo sekančių kuopų dalyvavo atstovai:

8 kp. Cambridge, Mass. Kun. P. Juškaitis, A. Zaveckas, Vl. Jakas, B. Jakutis, M. Sundauskienė ir A. Bironaitė.

11 kp. Montello, Mass.: K. Kubilius ir Eistavičiūtė.

49 kp. So. Boston, Mass.: kun. K. Urbanavičius, klier. S. Kneizys, K. Zukauskaitė ir O. Adomaitienė.

9 kp. Lawrence, Mass., kun. F. Virmauskis, O. Romikaitė, P. Jeskelevičius ir P. Baltuškonis.

25 kp. Worcester, Mass.: kun. J. J. Jakaitis, J. Svirskas, P. Stoškievičius, Iz. Ročkievičius, V. Rimša, O. Sidabrienė, J. Talutis, O. Lodienė, M.

Ščiukienė, M. Kirmilienė, M. Litvaičiūtė, J. Račkauskaitė, M. Veniūtė, P. Mankus, A. Bendoraitienė, V. J. Blavackas ir J. Vaitkus.

Iš viso delegatų buvo 38. Toliau buvo perskaityta pasveikinimo laiška ir telegramai. Priimta delnų ploi-

mu, Gerb. Dv. Vad. kun. P. Saurusaitis trumpai prakalbėjo ir ragino delegatus uoliau dirbti. Svetys gerb. Dėvas Cikoto, Marijonas sveikino delegatus Tėvų Marijonų varde. Gerb. kun. Dr. Ign. Česaitis, "Draugo" redaktorius, sveikino dienraščio "Draugo" varde.

Sekė valdybos rinkimai. Prezidiumą pateko šie asmenys: Jonas Vaitkus pirm., P. Stoškievičius, jo padėj., V. J. Blavackas, rašt.

Sutvarkymo įnešimų komisijon įėjo šie asmenys: kun. J. J. Jakaitis, I. Ročkievičius.

Spaudos komisijon išrinkti: kun. Dr. Ign. Česaitis, kun. P. Juškaitis ir B. Jakutis.

Knygas peržiūrėti išrinkti: kun. K. Urbanavičius ir kun. P. Saurusaitis.

Nutarta pasiūsti pasveikinimais: Jo Eminencijai Kardinolui, Bostono Arkivyskupui, ir Jo Excelecijai Vald. Čarneckiui, Lietuvos atstovui.

Tuomi užsibaigė pirmą sesiją.

II Sesija.

Peršaukta delegatų vardai. Visi laiku pribuvo.

1. Centro rašt. J. Svirskas perskaitė praeitojo Seimo protokolą, kurs buvo tuoj priimtas.

2. Raportai Centro valdybos. Dv. Vad. kun. P. Saurusaitis trumpai žodžiu pareiškė, jog dvasinis blaivininkų kas, P. Stoškievičius, Iz. Ročkievičius, V. Rimša, O. Sidabrienė, J. J. Jakaitis taipgi sakėsi J. Talutis, O. Lodienė, M.

bės platinime. Panašiai ir vice-pirm. Ročkievičius savo raportą išduodama sakė. Rašt. J. Svirskas išduoda g) Kad Seimas parupintų mas savo metinę apyskaitą rezoliuciją ir pasiūstų Suv. Valstybių valdžiai, prašydama prašalinti iš langų svaigalų išdirbimo instrubentus. Priimta ir rezoliuciją pagaminti išrinkti: kun. K. Urbanavičius ir kun. P. Saurusaitis.

11 kp. teikė sekančius įnešimus:

a) Kad moterims būtų tikamai ženkleliai parupinti su Blaivybės Emblema. Priimta. Centro valdyba tuom priimta pasirupinti.

b) Pasiūsti rezoliucijas Lietuvos Seimui-Parlamentui, prašant, kad Lietuvos valdžia sulaukėtų pardavinėjimą svaigalų, nevelintų laikyti smuklės. Tuom pasirupinti išrinkti: kun. J. J. Jakaitis ir kun. P. Saurusaitis.

5. Kun. Pr. Virmauskis paduoda sumanymą, kad prašyt Federacijos pagalbos Blaivybės platinime. Priimta. Centro valdybai palikta tą atlikti.

6. Kun. Dr. Ign. Česaitis išrinktas pasveikinti Federacijos Seimui Blaivininkų varde.

Tuomi užsibaigė antra sesija. Traukimas paveikslų.

III Sesija.

Po trumpos valandos, sesijos vėl prasidėjo.

7. Raportai knygų peržiūrėjimo komisijos. Kun. K. Urbanavičius varde komisijos valdybai. Priimta ir nutarta.

d) Kad C. pasirupintų partraukti iš Lietuvos knygų (Iš Sv. Zitos Draugijos). Priimta.

e) Kad Centro valdyba su rengtų Blaivybės vajų. Priimta ir užgirta. Gerb. kun. P. Saurusaitis ir kun. J. J. Jakaitis apsiėmė apvažiuoti lietuvų kolonijoms su prakalbomis, kur tik kvies. Kuopos privalo rengti ir remti tas pramogas.

f) Kad Centro valdyba partrauktų iš Lietuvos Blaivininkų 25 centus nuo kiekvieno na-

kuopą turi siūsti į centrą, o po 80 centų tur užmokėti už organą.

10. XII Seimas, pakeliai garbės narius už uolų pasidarbavimą sekančius asmenis: kun. J. J. Jakaitį ir kun. Pr. Juškaitį. Kun. Saurusaitis seniaus pakeltas į garbės narį. Dabar Blaivininkai turi jau tris garbės narius.

11. Centro valdybos rinkimai sekančioms metams. Dv. Vad. per aklamaciją išrinktas kun. P. Saurusaitis. Pirm. didžiūma balsų išrinktas kun. F. Virmauskis, Pagalb. Iz. Ročkievičius. Raštininkas J. Svirskas. Izd. O. Sidabrienė.

Izd. globėjai: kun. J. J. Jakaitis ir B. Jakutis; Redaktorium — kun. Pr. Juškaitis. Jam pagalbėt apsiėmė kun. Pr. Juras.

Visi Seimo delegatai, Cambridge 10 kuopos, tapo užkviesti į iškilmingą viešą vakarienę.

XII Seimas užsibaigė. Maldą atkalbėjo Dr. Vad. kun. P. Saurusaitis. Visi pagaliau sugiedojė Lietuvos ir Blaivininkų himnus.

Posėdžių vedėjai: Jonas P. Vaitkus, pirm. V. J. Blavackas, rašt.

WORCESTER, MASS.

Blaivininkų darbavimosi. — Valdyba.

Gruodžio 14 dieną pas mus įvyko metinis Blaivininkų kuopos susirinkimas. Musų kuopa yra viena didžiausių visame Blaivininkų Susivienijime, todėl ir josios veikimas yra atitinkamas narių skaičiui. Vienu žymiausių darbų, tai blaivininkų pasidarbavimas Paskolos vajuje. Tikrai viename komitete buvo daugiausia blaivininkų. Jie taipgi ir bonų pirkime paėmė viršų.

Aukų rinkimai pas mus ne-sibaigia. Taip ir per šį susirinkimą blaivininkai paaukojo \$50 naujai statomai parapijos mokyklai, \$10 Lietuvos Blaivininkams ir \$5.00 Kalėdų Fondan sušelpimui našlaičių, pavargėlių šeimynoms.

Kadangi praėjusių metų valdyba pasižymėjo savo nepaprastu darbštumu, todėl ir rinkimuose beveik visi tie patys buvo išrinkti ir ateinančioms metams. Taip valdygai yra surašytos visų valetijų sostinės.

mininkas — Vincas Blavackas, vice-pirmininkas — P. Dančiūnas, raštininkas — V. Liutkienė ir A. Masilio-niukė, izdininkė — T. Čepauskienė, izdo globėjai — Mar-celė Veniukė, M. Litvaičiūtė; knygiai — J. Talutis ir M. Bakšytė, tvarkdariai — Pet-ras Liubinas ir A. Mačiulis-kė.

Linkime tai naujai valdy-bai sėkmingos ateinančiais metais darbūtės.

Blaivininkas.

EXTRA NAUJOS KNYGOS.

Pirmas kišeninis Liet.—Angliškas ir Anglo—Lietuviškas

ZODYNELIS

Talpina savyje 12,000 žodžių Knygelės didumas: 5 colių il-gumo, ir 3 colių platumo, taipgi turi gražius apdarus, aiškią spaudą, ant plonos popierio spausdyta. Ant galo knygu-tės randasi paaiškinimas, kaip tapti Amerikos piliečiu. taipgi yra surašytos visų valetijų sostinės.

Atydžiai skaitant ir moki-manties, kožnas lietuvis gali lengvai išmokti kaip tasyk-liškai ištarti angliškai. Taigi patartina kožnam tą žodynėlį įsigyti, ir nešiotis su savim ki-šeniuje, nes jis nestoras ir la-bai nežymus kuomet jį neioji kišeniuje.

Jo kaina labai pigi tik vie-nas doleris. (\$1.00).

Draugas Pub. Co.
2334 So. Oakley Avenue

PLATELIAI. Valsčiaus ta-ryboje 31. X. 22, likosi nutar-ta sekančiais 1923 metais val-sčiaus rybose uždaryti visai svaiginančias įstaigas. Pat-virtinimui tarybos nutarimo įvyko valsčiuje slapsti balsu-vimai.

KALĖDŲ DOVANA

Didžiūma lietuvių turi Lietuvoje giminės arba pa-žistamus ir norėtų siūsti Kalėdoms dovaną. Kokia dovana būtų geriausia?

Siunčiant kokią mažą dovanėlę, tuoj po Kalėdų už-miršta dovaną ir tuos, kurie siuntė. Jeigu nori siūsti dovaną, kurią neužmirš per ištisus metus, Siųskite Lietuvon "Garsą".

"Garsas" kainu Lietuvon su persiuntimu tik \$3.00 metams.

Kur keli šeimynos nariai priklauso prie Susivie-nijimo, vienas iš jų gali savo organą siūsti Lietu-von; reikia tik primokėti už persiuntimą \$1.50 me-tams.

Kas užrašys "Garsą" savo giminėms ar pažista-miems Lietuvoje iki Naujų Metų, tiems pasiūsim ir S. L. R. K. A. kalendorių su Lietuvos prezidento pa-veikslu. Tad skubėkite!

Pinigus siųskite vardu:
"G A R S A S"
222 South Ninth St., Brooklyn, N. Y.

BLAIVYBĖ

Sekant J. G. d.

(Užbaiga)

Dažnai atsitinka, kad žmogus nusi-mudija alkoholiu ypač delto, kad pripa-tina savo persidirbimo proto jausmą ra-minti alkoholiu — tuo ir apsigaua. Nu-siminimo, susirupinimo jausmai parodo, kad musų gyvenime kas nors netvarkoje. Štai žmogus savo kambarį įsitauso žadi-namajai iš miego prietaisų, kuris perspė-ja nuo lendačių naktį į kambarį žmog-žudžių. Ką gi reiktų pasakyti apie tą šeiminiuką, kuris, išvydęs žadinant, prie-taisą sudaužytą, apsisvertų ant kito šo-no ir ramiai sau miegotų? Ar jam, rytą atsikelus, būtų malonu žiūrėti ką yra pa-darę naktį plėšikai? Taipat daro žmo-gus, kuris rupinasi alkoholiu prašalinti nusiminimo jausmus, vietoje nustumus to nusiminimo priežastis.

Tvirtinimas, kad drauginis gyveni-mas neturėtų jokio malonumo be alko-holio, yra liudnas išrodymas dvasios skurdo tų luomų, kuriuose viešpatauja tas supratimas. Kas nori iššaukti me-kaniškai linksnumą, tas yra panašus į žmogų kuris lempos knatą suktų aukš-tyn, kad lempa šviesiau degtų, nors jo-jė jau nebebutų žibalo. Panašiai apsi-reikia dirbtinai iššauktas draugystėje linksnumas; jis apsirėškia ne tikru pa-

sitenkinimu, bet rėksmu ir nepadoria kalba.

Žinoma, kad gėrimas po truputį su-kelia malonų upą, linksnumą ir sujudi-nimą. Kaip-gi tuos ženklus surišti su galvos smagenų paraližu nuo alkoholio? Tas priešingumas šiaip aiškinamas. Kaip iš fiziologijos žinoma, upas ir jausmas priguli nuo viso organizmo, psichės, ir somatiško stovio, nuo visokių tam indi-vidumui malonių ir nemalonių aplinky-bių, gyvenimo vėtrų. Sveikas organiz-mas nuo tokių aplinkybių jungo yra su-sirupinęs ir net prislėgtas; jis pats ver-čia ieškoti geresnių aplinkybių, išminti-gų santykių su savim, su žmonėmis ir tt. Alkoholis slopina tą geradarį gamtos bal-są, laikinai naikina jautimų priėmimą, todėl gėσιο upas, dvasios ir kūno jė-gos puola, ir žmogus artinasi prie gy-vulio stovio.

4. Nėra abejojimo, kad alkoholi te-galima vartoti ta reikšme, kokia vartoja opių, morfina.

Štai dviejų fiziologų nuomonės.

Gauile sako: Ar gali alkoholis suma-zinti nemalonus mums pašalinio pasau-lio jėgas? Aišku, kad to negali padaryti. Gal padidina musų pačių jėgų sumą? Platus tyrinėjimai parodė, kad ir to ne-gali padaryti, kuomet tos jėgos yra var-tojamos karui su pašaliniu pasauliu. Matyti, aiškiai jis daro mažiau gėbesnius tai kovai, o jėgas mažiau veiklesnes. Tai ką gi jis moka daryti? Moka jis apgaun-ti. Jis bukina musų jausmus, kaip tuos,

kuriuos turime toj valandoj, taip tuos, kurie senai surinkti. Todėl pašalinio pasaulio jėgos mums rodosi daug silp-nesnės, negu esti išties. Ir kuomet tas antrasal veiksnys nusilpnėja, pačios mu-sų jėgos rodosi apsaugotos, o pakla lai-mės pajautimas, tartum esame pergalėto-jai anžinoje kovoje. O to laimės pajau-timo ieško alkoholyje devynios dešimto-šios dalis visų jį vartojančių žmonių.

Jie tai vadiną vakaro atsigavimu prie vyno stiklelio ar alaus stiklinės, po-lisui po visos dienos darbų, užmirsimu rūpesnių. Tačiau tas pajautimas yra apgaulingas savo pamatuose ir nyksta prie lengviausio tikrojo bandymo. Tai žino daugumas, nes ištyrė ant savęs, o vis delto vėl ieško to gerojo jausmo. Tuo išaiškinamas tas nepergalimas patrauki-mas, kurį gauna žmonės, jie vartoja daug alkoholio gėrimų. Gerai ištirta, kad ta-me patraukime yra baises pavojus; tam nespriešina net kaikurie alkoholio gy-nėjai. Kas šiandien užmirš savo rūpe-nius tas rytoj bus stipresnis, ir vėl mė-gins juos užmiršti. Ir visomet kreip-sis į alkoholi, kaip prietelį, kuris prašalina rūpesnius lig kol jo smagenis ne-palikis atripintos kiek, kad savo švenčiaus-ias pareigas ir rūpesnius matyt neaiš-kiai, kaip per rukus ir neturės kito pa-traukimo, kaip tik prie to kvailinamo i-rankio. O alkoholio gynėjai tuomet šau-kia: susipraskite, neatsiduokite labai gi-rybei, jie tik užmiršo, kad susilaikymas nuo pirmojo stiklelio yra lengvesnis, ne-

gu nuo kiekvieno kito. Apie tai jie už-miršo ne iš blogos valios, bet iš nežino-jimo tikro fiziologinio alkoholio veiksmo, kad jis pirmiausiai ištinka stabu ypač tą, kas galėtų saugoti mus nuo tolesnio jo vartojimo, būtent nepastebimų lengvųjų jutimų pažinimą, o taipat ir musų padė-jimą pasaulyje.

Pik'as sako: Tas naikinimas orga-nizmo veikimas, apskritai sakant, būtų mažai pavojingas visuomenei, jei nebūtų sujungtas su ta baisia ypatybe, kad al-koholis iš visų nuodų yra apgaulingiau-sias; prieš jį prūsų rugštis, strichninas, arsenikas ir kiti jiems panašūs laikomi nekaitomis substancijomis. Tai yra velniška alkoholio ypatybė, kad esamą nemaloniausiam padėjime žmogų, ku-omet jis privalo įtempti visą savo ener-giją, gerinti savo padėjimą, kuriam lai-kui perneka jį į kažkokią apgaulingą ro-jų. Del tos aplinkybės alkoholis palie-ka dideliu apgaviku, kuris veda nesus-kaitomas šeimynas į kaskart didesnį vargą ir ubagystę, nes nelaimingasai, jau kartą radęs nuraminimą girtybėje, vis dažniau ieško buteliuko, kad sutrum-pinus pertrauką, kurioje atsakomybės pajautimas negrūdą jam ramumo.

5. Sažinas, baigdamas savo paskaitą "Alkoholis ir nervų sistema", šiaip sa-ko. Medicinos mokslo išvados šiandien tikrai ir griežtai rodo, kad alkoholis bu-damas paraližuojamas narkotinis nervų sistemos nuodas, įtensivai ir pragaistūn-gai veikia į jauno organizmo nervų sis-

temą. Aukštoji psichės darbo dirva la-biausiai bijo alkoholio. Net žymi stip-rųjų gėrimų mažuma aiškiai gali kenkti normaliam psichės proceso bėgimui. Do-ros jausmas, valia, protas daug pikte-kenčia ir nuo tokių alkoholio dozų, ku-rias kasdieninis gyvenimas vadina ma-žutėmis ir, senų ir baises pasirinkimu "dijetos" dozomis. Ilgai kartas nuo karto jo vartojant, silpnėja aukštosios dvasios skritis — etikos, valios, pro-— labiausiai, kuomet esti energijos evo-lucijoje. Jeigu šiandieną visuomenė, je plačiai prasiplatinę nervingumai, p-siminimas, silpnas budas, ankstybas nu-siminimas ir egoizmas, pridera nuo vi-sokeriopo socialinių—ekonominių veiks-mų, tai ankstybas alkoholio gėrimų var-tojimas, nekalbant jau apie girtybę, tu-ri labai didelę etiologijos rolę. Bežali-nė atsitikimų eilė su lengvais, vos pas-tebimais paviršutiniškai žiurint aukšto-jo psichinio veikimo pagėdimais, suiri-mais neturi aiškaus etiologijos išaiškini-mo todėl, kad ligisli mažą pridudama reikšmės tam nuodui — alkoholiui. Mok-slo išvados griežtai verčia pripažinti, kad pilnas susitūrėjimas nuo svaigina-mųjų gėrimų yra viena iš svarbiausių aplinkybių normalio nervų psichinio vei-kimo bėgio. Del prigimto tikro plėto-jimos valios, doros ir proto gabumų ku-dikybės ir jaunystės amžiuje griežtai ir būtinai reikia prašalinti stiprųjų gėri-mų vartojimą, nežiurint jų kokybės ir kiekybės.

Pentadienis

Dr. M.

3107 S. CHIC. Telefonas Valandos: po pietų 5 oflasi užd.

PR.

Orlas ir reiša i ra- Sento ir pa- žistamū apžūrėjim nuo paties 3120 S. Ofiso val. Iki 1 po p. Ned. nuo Telefonas

DR. A.

1900 S. Tel. Ofiso val. 5 iki Rez. val. 4193. Tel.

DR. A. K.

GYDYTOJ. 4631 So. Tel. Yards

DR. M.

GYDYTOJA 4631 So. Tel. Yards

Resid. tel. Ofiso tel.

Dr. A.

RUSAS. Specialistas Valų ir v. Ofisas: Val. 10— piet. 7—8v. Res. 1129

DR. S.

GYDYTOJA. Telefonas 3252 Sou. Ant viršaus Valandos: n 2—4 po pi. Nedėlio. Oflasi ir

Dr. C.

LIETUV. 5712 SO. A. ARTI. Valandos: n Sereidomis 7

DR. P.

Parklės sa 3241 — 48. Naujame Ju. Prima Ligo. Tel. Boulev. Residencija

Dr. J.

Telefonas 10901 So. I. Val. nuo 9. Telefonas 1600 W.

Siaur: va. Ash.

Val. Nuo 4. Naprapathia būti geriau, o tliau? Jai tamsi diakuojas, ka Naprapathia ta simokės iširti. Naprapathia praš-parecia praša-mas, bet pati Naprapathia re-gydo. Chirurgų pirmos operac-ir trečia: yra. I sekmame opera-daug sunkenai laikyti ir tuom neįkedytas.

Remkite tu si "Drauge"

GRAZIAUSIAS VAKARAS

AUSROS VARTŲ PARAP SVET.

2323 West 23-rd Place

Bus suvaidinta labai gražios komedijos

Kataliku Spaudos Dr-jos 14 kuopos
PANEDELIJ GRUODŽIO 25d. KALEDOSE

"Nuo Ausiea lig Ausies" ir "Daina be galo"

Ižanga suaugusiems 50c. 35c. ir Vaikams 15c.

Sis vakaras bus vienas iš gražiausių, komedijos taip juokingos kad visi turės juoktis kad ir nenorės.

Siame veikle dalyvauja visiems žinomas daininkas K. SABONIS ir kiti įžymūs lošėjai. Kalbės KUN. B. BUMSAS, dainuos Moterų Sąjungos 55-tos kp. choras. Dalyvaus pp. Sabonių gabiųjų mokiniai.

Visus širdingai kviečia

KATALIKŲ SPAUDOS DRAUGIJOS 14 KP.

CHICAGOJE

ADMINISTRACIJOS PRANEŠIMAS.

Rytoj "Drango" Ofisas atdaras tikrai iki 12 val.

KALĖDOS DIEVO APVAIZDOS PARAP.

Kalėdos visų laukiamos, bet mūsų ypatingai. Pirmą Kalėdų dieną, 5 val. ryto, per taip vadinamas "Piemėnėlių mišias", Lietuvos Operos artistai giedos. Basso, tenoras ir smuikas solo, vargonai, choras, gausiai nušviesta bažnyčia, gyvoje gėlės paskendės altorius, visa atitinka iškilmingai Kristaus gimimo dieną. Visa tai ačiū nemulstamam rūpesniui gerb. kun. klebono.

Sukaktuvės. — Kalėdų dieną, mūsų gerb. kun. klebono kun. Ign. Albiavicius 10 metų kunigystės sukaktuvės. Kas nėra įvertinęs kun. klebono pasišventimo per metus jo kunigystės pareigų Dievo Apv. parap. ir aplamai Chicagoje? Jo asmens visų gerbiamas, jo gailestingumas rūšių ūturi, jo durys visiems atdaros, jo pastogė sveitina.

Tą pat dieną, 5 val. vak. mokyklos vaikai pagerbdami savo kleboną, rengia puikų vakarą su programa. Mes jo parapijonys neatsilikime. Ne tik maldausime savo klebonui sveikatos, Dievo palaimos, bet ir pasveikinti, savo širdingiausius linkėjimus mokėsimės išreikšti.

Apv.

PIENAS GALI PABRANGTI

Kalbama, kad ateinantį mėnesį Chicagoje pienas gali žymiai pabrangti. Sako, kad gali būti 17c. kvortai.

DRAUGO PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS

Atdaras kasdieną (išskyrus šventadienius) nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.

2334 So. Oakley Avenue
(Kampas 23-rd Place)

PRANEŠIMAS.

"Drango" Kalendorius 1923 m. visiems "Drango" skaitytojams jau išsiųstas. Kurie imate "Drangą" tiesiog nuo agentų, reikalaukite jo nuo jų, nes jiems visiems jau pasiųstas. Kalendorius nuolatiniams skaitytojams turi būti duodamas dovanai.

Kas užsirašys "Drangą", tam kalendorius bus išsiųstas tuojuos.

"Drango" Administracija.

STEBĖTINOS TOS BRIDGEPORTIETĖS.

Gražūs darbai paskui vienas kitą plaukia.

Bridgeport. — Nuo "Seserių Vakarienių" įvykusios mūsų kolonijoje lapkr. 28 d. — pasiūliko tarpe žmonių kažkokia ypatingai graži dvasia ir u-pas. O gal tai bus "Christmas Spirit"? Bet kas ten nebūtų, žinau tik vieną dalyką ir tai labai džiuginanti, o tai, kad mūsų bridgeportietės tiesiog pamilo mūsų Sesutes. Jie netik laukia jų mūsų parapijon pareinant, bet nuolat rūpinasi kaip palengvinti Seserims jų gyvenimą, kaip padėti joms pastatyti koplyčią. Jau mūsų žmonės tariasi, ką jie įtaisys būsimajai koplyčiai, jau iškalno skirstosi viens langą, kiti vargonus, trečias stovylą ir tt.

"Adomo" vakarieni.

Jau "Drango" skaitytojai žino kad bridgeportietės "fundijo" Vienuolynui vakarienių lapkr. 28, bet štai p. Adomas Zobiela sako: "Gerai, aš prisidėjau prie lapkr. 28 d. vakarienių, bet aš noriu, kad ir mano moteries vardas skambėtų, kad ir ji Seseris vaišina. "Allright", sako p. Juozapas Zobelienė, "duok šie pinigai, tai aš iškelsiu Seserims Kučias — "Adomo vakarieni"; "o nei mes neatsilikime", sako p. Domicelė Žiogienė, "žinoma, kad ne", pritaria jai p. Veronika Žiogienė (tai matote, motina ir marti). "Jau kad moterų vakarienių tai moterų", "sako abi pp. Žiogienės. "O ką jūs manote", klausia p. Barbora Naugžemienė, "jei aš jau tiek dirbau tai galiu ir dar aš prisidėti prie iškėlimo Seserims Kučių ir Kalėdų vakarienių." — "Gerai" sušuko visos, "eikime užsakyti įvairių valgių ir užkime vežiną jais Vienuolynan".

Tai dabar Bridgeporto moterys parodė vyrams, kad ne jie vieni vaišins Seseris. O vyrai didžiūojasi iš savo moterų geraširdingumo. Sako "gerai, kad mūsų moterys mums neužsileidžia geruose darbuose". Bravo, bridgepor-

tietės ir bridgeportietės!

Neabejojau, kad kitų kolonijū žmonės skaitydami pranešimus apie mūsų kolonijos darbuotės Seserims Kazimierietėms, panorės pasekti mūsų gražų pavyzdį. Kurį kolonijū po Bridgeporto išsiųdus savo darbu ir prisidės prie pastatymo Seserims koplyčios?

O mūsų bridgeportietės, gražios širdies moterys, neabejojau, kad turės linksmas šventes, nes jos savo prakiliu darbu parodė, kad pas jas yra tikroji "Christmas Spirit", — o norint būti tikrai laiminga, reikia būti žmonijai naudinga.

Aida.

DVASIAI PENAS.

Dabar čionai šv. Misijos.

West Side. — Westsaidiečiams jau žinoma, kad Ausros Vartų bažnyčioje dabar yra misijos, neseniai iš Lietuvos atvykusių tėvų Marijonų Andziulio ir Cikoto laikomos. Iki gruodžio 19 d. misijos buvo laikomos moterims; nuo tos dienos — vyrams.

Šv. Misijų neapkaučiuojama nauda turbūt kiekvienam lietuviui katalikui suprantama. Užtat ateikite į jas, gerb. misijonierių iškalbingų pamokslų pasiklausysite, išmoksitės ką nors naudingo ir sa-vo sielai Dievo malonių pelnysite. Lai neatsilikia ir visokie paklydėliai, socialistai, laisvamaniai, biblijos tyrinėtojai, geriau pasakius suvedžiotieji, Visiems tos misijos naudingos.

Jeigu kam kas nesuprantama, ar neaišku, parašykite klausimą ir įmeskite į dėžutę kuri yra prie durų įeinant į bažnyčią. Bus atsakyta į klausimą, jei jis rimtas ir vertas atsakymo.

Nors tik dieną kitą vyrams dar tebuvo misijos, bet jau teko pastebėti nerimto gaivalo,

PAIN-EXPELLERIS JUMS PAGELBES!

Kuomet šaukiamasi Pain-Expellerio pagalbos, skausmas greitai apga-lima ir nesusigumai — pranyksta. Šis pirmas žnyptelėjimu reumatiko skausmo, nervus kratinčios neuralgijos, kankinančio ir riedančio į krūvą stremų dieglio, tuojau nusipraskite šio galin-go ir patikėtinio šei-mynio linimento ir juo ištrin-kite skaudamas vietas. Tikrais Pain Expelleris turi mūsų INKARO vaistžolę. Visi kiti yra pa-mėgdžiojimai. Kaina 35c. ir 70c. aptiekose arba iš

F. AD. RICHTER & CO., 104-114 South 4th St., Brooklyn, N. Y.

PRANEŠIMAS.

Pranešu Gerbiamiems Lietuviams, kad aš atidariau geležinių įvairių daiktų krautuve. Mano krautuveje yra visokių daiktų stiklinių, porcelininių, alumininių, vaikams įvairių mažmožių žaidimui (žabovų). Užlaikan pento, langams stiklų ir kitokių daiktų. Kainos labai prieina-mos. Taigi, norėdami giminėms ar pažįstamiems nupirkti dovana ant Kalėdų švenčių, Tėmista atsilankyk į mu-sų krautuve, o busi pilnai patenkintas.

F. JUCEWICZ

6037-39 South State Street

Chicago, Illinois.

Ž Ź

Rytoj, gruodžio 24 d.

NE VISADOS TOKIA PROGA PASITAIKO!

Pardavinimui beveik naujas murinis namas 2-ju pagyvenimui 5-6 kam-bariai, elektra, maudinė, aukštas ce-mentuotas skėpas, skėlynės, sara-gas del 2-ju mašinų, peilia apšildoma, rando \$102.00 ant mėnesio, preki-škiai \$9,500.00 primislu lota, arba automobilii kalpo dalį įmokėjimo.

F. J. SZEMET

4180 Archer Avenue
Tel. Lafayette 6824

DIDELIS BARGENAS!

Pardavinimui grocerio biznis ir na-mas labai pigiai, prie šoro yra 5 pagyvenimui kambariai su elektros šviesa; užpakalyje yra vieno pagy-venimo namelis su 4 kambariais; pro-pertę ir biznis parsiduos už \$3,500, galima pirkti ant lengvų išlygų. Atsilankykite greitai dieną ar vakarais pas

JOSEPH JUSHKEWITZ,
4024 Archer Avenue
Prie California Ave.

PARSIDUODA gramafonas su re-kordais, gražiai groja, turi didelį balsa, namų darbo — didelė. Parsi-duoda iš priežasčių važinimo Lie-tuvon.

KAZIMIERAS PAJUODIS
2005 S. String St., Chicago.

REIKALINGA

Mergina ar moterys prie na-mų darbo. Atsišaukite pas: Fotografą STANKUNĄ,
3315 So. Halsted St.

Yards 1546

VIEŠA LICITACIJA!

Subatoj Gruodžio 23, 1922.

3252 North Neenah Avenue, (Netoli Dunning)
Pradžia 12 val. diena

Sekanti dalykai bus parduodami ant licitacijos:

- 1 Ford Trokas, geram Stovy.
- 6 Geri Darbiniai Arkliai.
- 6 Geros Melžiamos Karvės
- 10 Meitelių sveriančių apie 300 svarų vienas.
- 13 Meitelių sveriančių apie 125 svarų vienas.
- 16 Mažų Kiauliukų — 2 mėnesių semmo.
- 85 Žaisis, 74 antys, 10 kalakutų, 30 vištų.
- 1 Dviejų arklų vežimas.
- 3 Vežimai vienu arklju.
- 1 Kugis Puikaus Šieno.
- 1 Dubeltavos pakinklės.
- 2 Pavienės Expressinės pakinklės.
- 1 Kakinklės vežimui. — (bugy)
- 1 Divonai, Tulsų ir visi naminiai rakandai.

Viskas parsiduoda už CASH

Taipat parsiduoda NAMAS ir LOTAS 30x125 pėdų po num. 3252 Neenah Ave. Chicago.

Porieros parsiduodamos Chicago Title & Trust Co. Depozitas \$500 reikalingas ant namo ir loto, balan-cas mokamas mėnesiniais mokesčiais.

ANDREW SCHMITZ & SON
Akcionieriai

A. POŠKA
Savininkas.

KALEDINIS VAKARAS

Rengiamas bendromis spēkomis A.L.D.L.D. 45 kp. ir

K. Mišraus Choro

Parengtas

VELIAUSIOS MADOS DRABUŽIAI!

Kas norite turėti naujausio-mados pasiutus drabužius at-eikite pas mane. Siuvu ir lai-kau koatus, siutus ir dreses. Esu praktikavęs 8 metus Pe-terburge, Prancužu mokyklo. ir Amerike 10 metų. Darba su prantu gerai ir atlieku atsa-kančiai.

Mrs. G. I. BURBA

3214 So. Halsted St. Chicago
Telefonas Boulevard 2469

PERKANTIEMS PAS MUS DOKUMENTUS PADAROM DYKAI.

Mainydami, pirkdami ar par-duodami visados kreipkitės pas

S. L. FABIONAS CO.

INVESTMENTS REAL ESTATE INSURANCE
(Chicago, Ill.)
609 W. 35th St. Chicago.
Tel. Blvd. 0611 ir 0774.
TAS BUS LABAI JUM ANT NAUDOS.

Pasekmingiausia siūnčiam pinigų ir parduodami laivokartės. Esam Registruoti Notarai Lietuvos Atstovybėje

2314 W. 23-rd Pl. Chicago, Ill.
Patarnauja laidotuves, kapi-glausia, Reikale mieldžiū atsilau-kti, o mano darba busite užga-nedinti. Tel. Canal 1271-2199
Telefonas Boulevard 4139

A. Masalskis

Graborius
Patarnauja lai-dotuves, ves-tuves, krik-tynos ir kituo-se reikaluose. Kainos prieina-mos



3307 Auburn Ave. Chicago

V. W. RUTKAUSKAS ADVOKATAS

Ofisas Didmestyje:
29 South La Salle Street
Kambaris 530
Telefonas: Central 6390

Vakarais 3223 S. Halsted St.
Telefonas: Yards 4681

Išdirbėjai ir importeriai geriausių armoni-ky visam pa-sauliui už žemes-nes kainas negu kitur. Katalogs. Atkal.
Rašykite Angliškai.
RUATTA SERENELLI
817 Blue Island Ave.
Chicago, Ill.

Nature Cure Institute

DR. J. A. VELONIS
Osteopaths, Chiroprats
Naturopaths
Gydau įvairias ligas, o ypatingai užsiėmusius, be vaistų ir operacijų, — naujausiais bu-dais.
4224 Archer Av. Brighton Park
Theater Bldg., 2-ros lubos.
Valandos: nuo 9 iki 12 diena.
Nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis: nuo 9 iki 12.
Tel. Lafayette 5698

Valentine Dressmaking College
2407 W. Madison Street
Telefonas Seeley 1443.
Moko Siuvimu, Patternų kir-pimo, Designing, bizniui ir na-mams. Vietos duodama dykai diploma, Moksas lengvais at-mokėjimais. Klesos dienomis ir vakarais. Reikalaukite knygelės Biznio ir Naminių kursų Skrybė-ly Talsyme. Norint informacijų rašykite ar telefonokite.
SARA PATEK, pirm.

J. P. WAITCHES Lawyer

LIETUVIS ADVOKATAS
Dien.: R. 511-127 N. Dearborn Street
Tel. Dearborn 6096
Vakarais: 10736 S. Wabash Ave.
Roseland Tel. Pullman 6377

DR. J. SHINGLMAN

1325 So. 49 Court
N. E. Cor. 49 Court ir 13 St.
ant viršaus valstyvinių

AR GALVA SKAUDA?

Tai pirmi simptomai kure reika-lauja pagalbos.
Gai reikalingi akiniai?
Pasiklausk manes šiandien.
Turų 20 metų patirtimo

JOHN J. SMETANA

Akių Specialistas
1801 So. Ashland Ave., kamp. 18-tos gatvės
Ant 3 lubų, kamb. 14, 15, 16 ir 17
Ant viršaus Platt's valstyvijos Temyk mano parąš.
Valandos nuo 10 ryto iki 9 vakare
Nedėliomis nuo 9 iki 12 pietų

DR. P. Z. ZALATORIS

Lietuvis Gydytojas Ir Chirurgas
1821 South Halsted Street
Valandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 9 po pietų; 4 iki 9 vakare

ISIMU TONSILUS

tebuliaustomis moka. priemonėmis:
1.—be peilio,
2.—be kraujo,
3.—be marlinimo,
4.—be skausmo,
5.—be jokio pavojaus sveikatai.
Po operacijos, pacjentas gali tuoj eiti į darbą, gali tuoj valgyti, dal-nininkų bulas tampa malonėmis, visa sveikata gerėja. Kuriešis iš-emliau tonsilus, yra pilnai užgan-dinti.
Ligonius su įvairiomis ligomis priimu:
Kasdien nuo 2 val. po pietų iki 9 val. vakare.
Nedėliomis ir sereodomis ofisas uždarytas.
DR. AL. M. RAČKUS,
GYDYTOJAS, CHIRURGAS IR OBSTETRIKAS,
1411 So. 50th Ave. Cicero, Ill.

DR. CHARLES SEGAI

Perkėle savo ofisą po numerio 4729 SO. ASHLAND AVENUE
SPECIALISTAS
Džiovu, Moterų ir Vyru Ligų Val., ryto nuo 10 — 12; nuo 2—5 po pietų: nuo 7—8:30 vakare. Nedėliomis: 10 iki 1.
Telefonas Drexel 2880

25 dieną Gruodžio-December, 1922

M. MELDAŽIO SVET. 2244 West 23-rd Place

Pradžia 4 val. po pietų.

BUS SULOSTA KOMEDIJA FARSAS.

Ižanga 75c. — 50c šokiams

Programė dalyvaus chorai, solistai, bus dialogas ir mo-nologas. Po programu — šokiai iki vėlai nakti. Grieš pui-kiausia orkestra po vadovystė Pilipavičiaus.

Kviečia Rengėjai.